

'Onderzoek of pensioen wel zo koopkrachtig is'

„Eén ding is duidelijk. Op grond van dergelijke toekomstvoorspellingen is geen planning mogelijk voor de oude dag”, stelt het vijftal. David Rozing

○

Om een goed beeld te krijgen of het nieuwe pensioenstelsel de beloftes van een koopkrachtig pensioen kan waarmaken, moet er een onafhankelijk onderzoek komen. Daarvoor pleiten vijf experts op het gebied van economie en pensioenen. „Doe dat voordat je niet meer terug kan.”

Zoals bekend is besloten tot een grondige hervorming van ons pensioenstelsel. Een en ander is neergelegd in de Wet Toekomst Pensioenen (WTP). Zoals ook bekend heerst bij velen twijfel en onrust over de gevolgen van deze wet voor onze toekomstige pensioenuitkeringen. Wat precies die consequenties zouden zijn was tot voor kort gehuld in dikke mist.

Algemeen werd beweerd dat grosso modo bijna iedereen erop vooruit zou gaan. De pensioenen zouden slechts 'meebewegen met de economie'. Dit suggereert een meebewegen met het bruto nationaal product (BNP). Het BNP fluctueert van jaar tot jaar, maar de trend vanaf 1945 is toch positief. Een jarenlange welvaarts groei van circa 1,5% per jaar.

Consequenties

Sinds kort wordt uit de zogenoemde transitieplannen duidelijk wat de werkelijke consequenties kunnen zijn van dit 'meebewegen', zoals die volgen uit de rekenregels die

opgesteld zijn door De Nederlandsche Bank.

Wanneer wij de verwachte koopkracht van het pensioen op 100% stellen, blijken fluctuaties 'als het tegenzit' een terugval van 100% tot circa 40% te betekenen, terwijl 'als het meezit' een niveau van 280% kan worden bereikt.

Toekomstplannen

Opvallend daarbij is ook dat er grote verschillen in de uitkomsten zijn tussen de leeftijdsgroepen, waarbij jongeren die minder in obligaties beleggen, er relatief gunstig uitspringen ten opzichte van de oudere deelnemers. Bedenk eens wat deze fluctuaties betekenen voor de toekomstplanning van een werknemer van 28 jaar of van 50 jaar.

Eén ding is duidelijk. Op grond van dergelijke toekomstvoorspellingen is geen planning mogelijk voor de oude dag. Daarbij hebben we nog geen rekening gehouden met het feit dat voorgespiegelde verwachtingen door regeringen kunnen worden veranderd in de toekomst. De ervaringen uit het recente verleden met het niet-indexeren stemmen niet gerust.

Casinopensioen

Wat altijd al gevreesd werd maar vurig ontkend door vakbonden, de werkgevers en de ministers die zich er achtereenvolgens mee hebben beziggehouden: het wordt zo een casinopensioen. Sussende redematies kunnen dat niet langer verhullen. De grote vraag is: willen we dat?

Onderzoek

Alvorens dit hervormingsbeleid met alle macht door te zetten, lijkt een gedegen onderzoek door onafhankelijke in het verleden nog niet betrokken partijen noodzakelijk om na te gaan of de belofes van een koopkrachtig pensioen van het nieuwe pensioenstelsel kunnen worden waargemaakt. Wanneer we nog een tijdje wachten en de besluitvormingswagen maar doorrolt, wordt terugkeer op dat pad steeds moeilijker en zal dit leiden tot maatschappelijke onrust en vele rechtszaken.

- Joop Hartog is emeritus hoogleraar micro-economie van de Universiteit van

Amsterdam (UvA);

- Boudewijn van Ittersum is oud-voorzitter Amsterdamse effectenbeurs;

- Jan Lely is voormalig

beleidsadviseur van het ministerie van Justitie;

- Jelle Mensonides is voormalig adviseur en bestuurslid van pensioenfondsen;
- Bernard van Praag is

emeritus universiteitshoogleraar toegepaste economie van de UvA.